

מסורת הש"ס

(א) ממילתא בא פרשה ו,
(ב) [ברכות לט. עירובין
כט.], (ג) [חוספת' ביצה
פ"ב הי"א], (ד) [בבלי,
ה) [באכול קדשים בחון
כ"ל ע' תוי"ט פרק ד'
מ"ד], (ו) ס"א שרי ואפילו
לא מלחו ולא הבשר שטתים
למור' אלא מיליתא עלי.
ח"מ, (ז) [בחולין קיג. ושם
איתא שמואל],

תורה אור השלם

1. וְאָכְלוּ אֶת הַבָּשָׂר
בְּלִילָה הַזֶּה צְלִי אֵשׁ
וּמִצּוֹת עַל מִרְרִים
לְאָכְלָהוּ: שְׁמוֹת יב ח

הגהות הב"ח

[illegible]

גליון הש"ס

רש"י ד"ה מקולם דם"ל
תולין. עי' רש"י לעיל נג.
ד"ה מקולסין וצביה כב:
זרש"י ד"ה מקולם:

מוסף רש"י

תוך תוך. שמושל יפה
וּלְטַמֵּק כּוֹלוֹ עַד שְׁמִימָה
וּכְשֶׁהוּא רֹמַח דּוֹמֵה
כַּמְשֵׁמֶשׁ קוֹל הוּא מִן הַתּוֹךְ
(עֲרֻבִי) כֵּס. וּכְעִזִּי בְּרוּכָה
לֵט. וְדֹאֵה רִשִּׁי שְׂמוּאֵל א.
כּה יח). ר"ט קוריהו גדי
מקורס. לפי שמוהו כרעיו
חואה לו כדלו כנושא כלי
זינו כדלו, כובע נחושת
גבילת (ש"א ח) כרעיו
קולסא דנחשא (פ' ג. ג.).

מוסף תוספות

- א. בירושלמי משמע
דדוקא הוא. תוס' שאלך.
ב. כשווקף השפור
בתורם. ג. משמע אם
אם הברילו פסול. שם.
ד. ממה דלכל בעי
מליחה צקת. שם.
ה. ואמאי לא שרינא אפי'
לכתחילה משום כבולעו
כך פולטו וכי וי"ל.
ו. כיון שאין הדעת חזרו
ונבלע. שם. ז. אתי שפיר
דלשתרי הכא במליחה
גמורה ד... ח. משום
פליטת ציר. שם.

כיצד צולין פרק שביעי פסחים

כִּיצַד לוּלֵן. שְׁפּוֹד שֶׁל רֵמוֹן. טַעמָהּ מִפְּרֵשׁ בְּגִמְרָה: וְגוֹסֵס אֶסְרֵי דְרֵי' כְּדִכְזִיב לֵלִי אֶשׁ רִאשׁוֹן עַל כִּרְעִי וְגו' כִּדּוּל כֹּאחַד מִשְׁמַע: כִּמֵּין בִּישׁוֹל הוּא זֶה. שֶׁמֶצֶל בְּנֵי מַעֲוִי בְּתוֹכוֹ כִּמוֹ בְּתוֹךְ הַקִּדְרִי: מוֹלֵן מוֹחֵל לֵנוּ. וְתוֹכָן בְּשִׁפּוֹד לִמְעַלָּה מִפִּי שֶׁל טֵלָה: לֹא עַל הַשְׁפּוֹד. שֶׁל בְּרוֹל כְּדִמְפָּרֵשׁ בְּגַמ'

ביצד "צולץ את ה"ה
רמון ותוחבו
נקובתו ונותן את כרע
דברי ר' יוסי הגלילי
הוא זה אלא תולין
הפסח לא על השפור
צדוק מעשה בר"ג
וצלה לנו את הפסח
של מכתב דאידי
ורמוןי מהמם הייפוד

מפיק מלא דרך מקום חתך הסכין והוא היה פסח מבושל: שעי קטיריה. ואין צריך להעביר סכין עליהם: כנבגא דר שפא. נטיעה בת שנתה: והא איכא דני פיסקי. ראש השפוד שהוא מקום חתך ומולא מים: דמפיק לבי פיסקי לבר. חוץ לפי הפסח דאי מפיקי מלא לא עיילי לפסח: כשם שהשפוד של עץ. כשתולין אותו בתנור ומכוסה בטלה אין מה שבתוך הטלה נשרף שהטלה מגין עליו כך שפוד של מתכת אין מה שבתוך הטלה מרתח מתחת חום מקלתו היוא חוץ לטלה: אמרו לו. וא"פ שאין פנימי של עץ נשרף אבל פנימי של מתכת מרתח שזה של עץ חם מקלתו לא חם כולו והוא היה עלי אש חיה של מתכת חם מקלתו חם כולו ואפילו מה שמכוסה נשאר הלך הו"ל עלי שפוד: רבי ישעאל קוריהו תוך. דנותן לתוכו ס"ל וכשמרתיחו ומתבטלן בתוכו נשמע קול רחיתות תוך תוך כקול הסיר. ל"א כתב בספרים ישנים תכבד לשון תוך ובר כלומר ממולא מצפנים ונראה מבחוץ כעין שממלאין גדיין ותרנגולין שלנו ודומא גבי איניל (שמואל א כה) חמם כאן עשיות ומתרגמין חמם כאן תכבדני מהם רבינו קלונימוס: מקולם. לשון כובע נחשם למתרגמין: הולאס נחשם

(שם ט') * דסבידא ליה תולין למעלה בראשו וגראים כרובע נחשת על ראש גבור: איזו גדי מקולם. דתנן בפרק מקום שנהגו (לעיל גג.) שאסור לאכול עלי צערי"י פסחים בזמן הזה במקום שלא נהגו: כאחד. דדמי לפסח וגראה כאוכל קדשים ט' בחצות ללחך: נשלק מיבעיא. קס"ד דנחתך והדר נשלק ומשעה שחתכו קודם עלייתו מו לא היו מקולם: האי מוולייא. אינפלדור"א בלע"ז כמו שאנו ממלאין הטלחין והתרגולין בין בשר לעצמות: שריא. ורפילו לא יישלו את הבשר שנותנים לתוכו מותר ורפילו מלחו במליחת עלי דאי במליחה כל צורך לקדירה פשיטא: והא קא בלע. הטלה דם היולא מן הבשר הכנס בתוכו: פולטו. לחוך ושואצו חוט האור: מידב

מלח ומעלהו ויש דגרים בתר הכי אמר אביי וכן לללי לא גרם לללי א
(ב.) ושון שמוחלין עליו בשר לללי לאו משום דבעי מליחה אלא שמני
תרי מ"ט לא משום דפרשי מהאי ובלע הוי חד נמי פרי' מהאי גיסא
אבל מצפנים שרי דפרשיית: **בבלי** כן פירש'ו. ב' כל הבשר
התם לא שייך להוציר לכל טעם של כבולען כן פוטנ'ו פסח ונפל סס
התם גבי כרז אלא דצידעב דרע"ג אדא למשיירי הכה גבי פסח לכחמלה
דכתיב (שמות יב) ראשן על כרעיו ועל קרבו ואפילו מאן דאסר בכבד
לא החמירו אי נמי הוא יעמיד כגון שמלת בני מעים מליחה גמורה
העולם שאין מצשלים בשר על ידי שום מליחה¹ מכל מקום כיון ד
נמלה דשאר על גבי בשרא שרי לכחמלה לכולי טעמא ויש ללמוד
נמלה מדמית רחיה מטפילת בר גולא דשרי מטעם כבולען כן פו
ואין מותר אפילו לללי² ועדפיה מניה דהי אוסר ר"ת תרגומה
אפילו חזי דמה ואסרה לאוכלה עלי משום דלא מפליג דכא³ גבי

העוף או שבתוך הכבש כך פולטו בולעו מבפנים ופולטו מבחוץ. וקיימא לן דהא מליאתה ב מעיו לתוכו. ודחינן שאני

ביצד צולין. ותוחבו לר
פיו לפי שנותן הגג
ואז הוי צית השחיטה למטוי
אבר אין זה מקורם. נראה

כיצד "צולין את הפסח מביאין שפוד של רמון ותוחבו לתוך פיו עד בית נקובתו ונותן את כרעיו ואת בני מעיו לתוכו דברי ר' יוסי הגלילי ר"ע אומר כמזין בישול הוא זה אלא תולין חוצה לו אין צולין את הפסח לא על השפוד ולא על האסכלא א"ר צדוק מעשה בר"ג שאמר למבי עבדו צא וצלה לנו את הפסח על האסכלא: **גמ'** וניתי של מתכת יאידי דחם מקצתו חם כולו וקממוי מחמת השפוד ורחמנא אמר יצלי אש ולא יצלי מחמת דבר אחר וניתי של דקל אידי דאית ליה שיבי מפיק מיא והוי כמבושל וניתי של תאנה אידי דמחלחל מפיק מיא והוה ליה כמבושל וניתי של אלון של חרוב ושל

שקמה איידי דאית ביה קיטרי מפיק מיא של
רמון גמי אית ביה קיטרי שיעי קיטרי ואבע"א
בנגנא בר שתא דלית ביה קיטרי והא איכא
בי פסקיה דמפיק לבי פסקיה לבר מתני' דלא
כרבי יהודה דתניא רבי יהודה אומר כשם
ששפוד של עץ אינו נשרף כך שפוד של
מתכת אינו מרתיה אמרו לו זה חם מקצתו חם
כולו וזה חם מקצתו אינו חם כולו: ונותן את
כרעיו וכו': ^ה תניא רבי ישמעאל קוריהו ^ו תוך
תוך ר"ט קוריהו גדי מקולם ת"ר ^ז איזהו גדי
מקולם דאסור לאכול בלילי פסח בזמן הזה
כל שצלאו כולו כאחד נחתך ממנו אבר נשלק
ממנו אבר אין זה גדי מקולם השתא יש לומר
נחתך ממנו אבר דאף על גב דקא מטוי ליה
בהדיא אמרת לא נשלק מיבעיא א"ר ששת
ששלקו במחובר אמר רבה יהאי מולייתא
שריא א"ל אביי והא קא בלע דמא א"ל
כבולעה כך פולטה נימא מסייע ליה נותן את
כרעיו ואת בני מעיו לתוכו מ"ט לאו משום
דאמרינן כבולעו כך פולטו אמרי שאני
התם כיון דאיכא בית השחיטה דמחלחל
מדיב

דפלוט דער זלע אלס וואס
לפלוט וואס שרי זאכילה
אורכו משום שמחמת האש
שיגא לחון משרק שריק וו
לד זה לא היו דם הצברי
חולין (דף קיב.) לאכול כר
למכו ואפילו הכי משמע ד
דבר תימה הוא לרש"י מה
יגא מרי דמו עה שימלחו
קבל מרי מרית עה וסוקמו
כיד (ה) עושה מביא את האצ

וְאִם לִקְדִּירָהּ וּכְן כְּמוֹ בֶּרֶךְ לְמוֹלָחוּ וְהִיא דְּלֹאמֶר כָּל הַבְּרִיָּה יִצְלַע וְיִסָּא דְּפִרְשֵׁי מֵהָא קִיּוּא. (א) שְׂרִי כְּדֹא עֵילוּהּ וְנִבְחֹן וְשִׁרְקִי וְנִצְלַע וְיִמְחֹר (ב) דְּבִנִּי מְעִיז בְּחִבּוּר וּמִמֶּנּוּ עֵילוּהָ יִשְׂרָא לֹא קָשָׁה לִי אֲפִילוּ לִקְדִּירָה מִתִּירוּ ר"ת וְנִלְחָה כְּמִלְחָמָה קְדִירָה תִּמְנַעְמֶנּוּ וְדוּ בְּמוֹלִיתָא אֲפִילוּ וְנִלְחָה בְּשֵׁם מִשְׁמַעֲשֵׁי מַלְאָכֵי יְהוָה וְנִלְחָה בְּקִשְׁרֵהּ אֲף עַל פִּי אִין מוֹלִחִין בְּשֵׁר אֵלָּא בְּכָלְהָּ

ייה היא, דהא בענין הפסח קתני לה,
תם כיון דמחלחל בית השחיטה מידב

עז.

א א ב מ"י פ"ח מהל'
ק"פ הלכה י:
ב ג ד שס הלכה ט:
ה ז ח מ"י פ"ח מהל' מזה
הל' יא סמג עשין מא
טו"ש"ע א"ח סימן תעו
סעיף א:

ד' ר' מ"י פ"ו מהלכות
מאכלות אסורות הלכ'
ז' סמג לאוין קלו טור ש"ע
ד"ד סי' עז ס"א [רב אלפס
חולין פ"ז דף רל: וכן
הרא"ש שם סי' י"ג]:

לעזי רש"י

מראיל"ש [גרדי"ל].
אסכלה.
קניי"ר. לחרוץ.
וישנ"א [יישנ"א]. אלון.
אינפלדור"א. בשר
למילוי (בבצק או כדומה).

רבינו חננאל

[illegible]

וְלֹא כֹחֵהָ.
מַחֲבֵטִין אֶת אֶדְרֵיזוּ הָאֵל
 גִּי מֵעַי חֲלוּבִי, חֲנִיָּה ר' **רַמְבַּם**
 שֶׁשֶּׁאֵלָה קִדְּוֶהָ עוֹד כִּי-
 לִבְמוֹת כָּרְעִי חֲנִיָּה
 חֲלוּבִי. **רַמְבַּם** ר' **רַמְבַּם**
 קִדְּוֶהָ עוֹד מִקּוּלָּהּ חֲנִיָּה
 קִדְּוֶה גִּי מִקּוּלָּהּ פ' **רַמְבַּם**
 שֶׁאֵשְׁאוֹר לֹאֲלוֹ **רַמְבַּם**
 מִקּוּלָּהּ בִּמְנוֹן הוּא. **רַמְבַּם**
 שֶׁכִּי טוֹב לִי וְעוֹשֵׂי וְגו' **רַמְבַּם**
 מִקּוּלָּהּ פִּסְחִים בִּמְנוֹן
 חֲנִיָּה וְחֲנִיָּה אֲוִסִּים
 וְלִמְלָחָה חֲנִיָּה, **רַמְבַּם**
 מִקּוּלָּהּ לִשְׁלֹא כִלְוֹ
 אֲחֵי, אֲבָל אֵל אֶתְחַן מִמֶּנִּי
 אֲבָל אֵל שֶׁלֵּק מִמֶּנִּי
 אֶתְחַן מִמֶּנִּי אֲבָל מִמֶּנִּי
 תִּתְחַנֵּן חֲנִיָּה בְּרַחֲמֵי
 מִשְׁמַשׁ אֲנִי עוֹד מִקּוּלָּהּ.
 וְשֶׁלֵּק רֵצֶה לֵּשׁ מִמֶּנִּי
 שֶׁשֶּׁפֶת פִּדְיוֹן בְּרַחֲמֵי
 חֲנִיָּה מִתּוֹת שֶׁעוֹד וְגו' **רַמְבַּם**
 חֲנִיָּה בְּרַחֲמֵי קִדְּוֶהָ
 תִּתְחַנֵּן, אֲבָל אֵל חֲנִיָּה
 מִקּוּלָּהּ וְמוֹת בִּמְנוֹן הוּא
 חֲנִיָּה רַבָּה מִלְּחָה שִׁירָא.
 מִלְּחָה עוֹד אֵל כֶּסֶף
 אֲבָל כֶּסֶף חֲנִיָּה וְגו' **רַמְבַּם**
 וְאֲנִי אֲבִי כִמְלֵת

י נותן את כרעיו ואת בני